

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976

החלטה 3-12

בפני:

השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

בעניין שבין:

הקובל

המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

ע"י ב"כ - עו"ד שרה שר-לב

לבין:

הנתבע

ד"ר יוסף קורקוס

בעצמו

ה ח ל ט ה

העובדות

1. ד"ר יוסף קורקוס, יליד 1949, [REDACTED] עבד בתקופה הרלוונטית לכתב הקובלנה כרופא בקופת חולים "מכבי" באילת. הוא שימש הן כרופא משפחה והן כמטפל ברפואה משלימה. בראשית שנת 1998 טיפל הנקבל במתלוננת טיפול אלטרנטיבי, כולל דיקור, עקב בעיות אלרגיה מהן היא סבלה. בתאריך 9.7.1998, במהלך הטיפול החמישי בסדרה, נצמד הנקבל למתלוננת, התחכך בגופה, הכניס את ידיו מתחת לחולצתה וצבט בחוזקה את פטמותיה. המתלוננת ביקשה מהנקבל לחדול מלצבט את הפטמות.

לאחר מכן, המשיך הנקבל בלחיצות ידו באזור המפשעה של המתלוננת, הזיז את תחתוניה והחדיר את אצבעו לתוך איבר מינה, ללא הסכמתה. המתלוננת דרשה מהנקבל להוציא את אצבעו מתוך איבר המין – פעם ופעמיים – אך הוא ענה לה שהוא החדיר את אצבעו כדי "ללחוץ יותר טוב מבפנים על שרירי האגן, זה מחזק את רצפת האגן". הנקבל גם שאל את המתלוננת אם היא מגיעה לאורגזמה והיא "מרגישה כן גם ביחסי מין". רק לאחר שהיא דרשה ממנו בפעם השלישית להוציא את אצבעו מתוך איבר מינה – הוא נאות לעשות כן.

המתלוננת התלוננה על המעשים בקופת החולים למחרת היום, ובעקבות התלונה פוטר הנקבל מעבודתו בקופת חולים "מכבי". את תלונתה למשטרה הגישה המתלוננת רק בחלוף שש שנים מיום האירוע, לדבריה, מאחר וחששה כי הדבר יודע ברבים והיא תיפגע מכך.

פסיקת בתי המשפט

2. בגין מעשיו אלה, הוגש נגד ד"ר קורקוס, ביום 1.02.2007, כתב אישום לבית משפט המחוזי בבאר-שבע (תפ"ח 1012/07), בעבירות של אינוס לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ומעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין.

הנאשם כפר באשמות, אם כי הודה בעובדות, וטען כי מעשיו בוצעו במסגרת הטיפול האלטרנטיבי במטופלת, ולא לשם סיפוק מיני. הוא חשד, לדבריו שהיא סובלת ממחלה מסוימת, וכן היה בכוונתו לחזק את שרירי האגן שלה.

בית המשפט המחוזי דחה מכל וכל את טענותיו של הנאשם, וקבע בין היתר, כדלהלן:

"... הנאשם לא השכיל להניח תשתית עובדתית-רפואית שהצדיקה, אף לא לכאורה את מעשה החדרת אצבעו לנרתיקה של המתלוננת. לא הוכחה הפרוגנוזה שנטענה על-ידו, לא ביחס לחשד לקיומה של מחלת הפיברומיאלגיה, אף לא ביחס לבעיות בשרירי האגן. אף לא הוכחה הניקה בין החדרת אצבעו של הנאשם לנרתיק המתלוננת, לבין הפרוגנוזה שערך לכאורה" (סעיף 27 לפסק הדין).

3. בית המשפט הרשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, וביום 22.11.10 גזר עליו, ברוב דעות, עונש של שנה אחת מאסר לריצוי בפועל, שנת מאסר ע"ת, וכן פיצוי למתלוננת בסך 45,000 ש"ח. לדעת שופטת המיעוט, ניתן היה להסתפק בעונש של ששה חדשי מאסר, שירוצו בעבודות שירות, וזאת בעיקר נוכח השיהוי הרב בהליכים המשפטיים, במשך 13 שנים מאז האירוע ועד גזירת העונש.

ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון, נדחה ביום 10.7.11, ופסק דינו של ביהמ"ש המחוזי נותר על כנו (ע"פ 52/11). בית המשפט העליון קבע בפסק הדין כי: "לא גילינו בעונש זה חומרה, אדרבא, מדובר ברופא שמעל באמון שניתן בו, וניצל זאת כדי לתת דרור ליצרו. זהו כשלון קשה, ועל כן אני סבורים כי העונש אותו גזר בית המשפט המחוזי הנו מקל, ומכאן החלטתנו לדחות את הערעור".

דו"ח ועדת המשמעת

4. בעקבות הרשעתו של ד"ר קורקוס בבית המשפט, הגיש המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר בעז לב, ביום 5.7.2011, קובלנה כנגדו, על כך שהתנהג בדרך שאינה הולמת רופא מורשה, לפי סעיף 45(1) לפקודת הרופאים; ועל כך שהורשע בעבירה פלילית, לפי סעיף 45(5) לפקודה.

בפני הוועדה, חזר הנקבל וטען כי לא היה במעשיו משום עבירה, אלא מדובר בהליך טיפולי מקובל ונהוג במקומות שונים. יצוין, כי עמדתו התמוהה והחריגה הלזו של הנקבל, עמדה בניגוד גמור לעדויות הרופאים שהעידו בבית המשפט, ושללו מכל וכל "טיפול" אלטרנטיבי מסוג זה שטען לו הנקבל.

הוועדה דחתה את טענותיו של הנקבל והבהירה לו שאין היא משמשת ערכאת ערעור על החלטות ופסיקות של בתי המשפט.

5. בבואה להמליץ על העונש לו ראוי הנקבל, ציינה הוועדה את חומרת מעשיו והפגיעה הקשה במתלוננת, שאף נזקקה לטיפול נפשי בעקבות האירוע. הוועדה סברה, כי במהלך הדברים הרגיל "היה מקום להתלות את רשימו של הנקבל לעסוק ברפואה לשנים רבות מאד ואולי אף לצמיתות".

עם זאת, התחשבה הוועדה גם בנסיבותיו האישיות של הנקבל וציינה כי מיד לאחר האירוע הוא פוטר מקופת החולים בה עבד; הוא המשיך תקופת מה לעסוק ברפואה מבלי שהוגשה נגדו כל תלונה; ואילו בשנים האחרונות הוא עובד למחייתו כמרפא אלטרנטיבי ולא כרופא. עוד התחשבה הוועדה בגילו המבוגר, יחסית של הנקבל, בן 63, ובעובדה שחלפו כשלוש עשרה שנים מאז האירוע, בין היתר עקב תלונתה המאוחרת של המתלוננת וההליכים המשפטיים שהתנהלו נגדו.

סוף דבר, לאחר "התלבטויות רבות" ממליצה הוועדה בפני שר הבריאות להתלות את רישונו של הנקבל לתקופה של שבע שנים, שתחל מיום שחרורו מהמאסר, אותו הוא מרצה עתה.

סמכותו של שר הבריאות לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים הואצלה לי ביום 22.11.11, ולהלן החלטתי.

החלטה

6. סבורני, כי הוועדה שקלה אל נכונה את כל השיקולים הרלוונטיים בפרשה זו, הן לקולא והן לחומרא. מהצד האחד - היא נתנה דעתה לחומרה היתרה שבמעשיו של הנקבל, אשר תקף מינית את המתלוננת, שהייתה מטופלת שלו ונתנה בו אמן מלא, אותו הוא הפר בצורה בוטה ומכוערת.

מהצד האחר - נתנה הוועדה משקל ראוי לנסיבותיו האישיות, לגילו המבוגר, יחסית ובעיקר לחלוף הזמן הרב מאז ביצוע המעשים ועד היום. אין ספק, כי אלמלא נסיבות מקילות אלה, היה מקום להתלות את רישונו של הנקבל לשנים ארוכות ביותר, ואולי אף לצמיתות - כפי שסברה גם הוועדה.

כאן המקום לחזור ולהדגיש, כי ככל שהזיקה בין הרופא לקרבן העבירה הדוקה יותר - ובמיוחד במסגרת הטיפולית - כך קמה חובה מוגברת על הרופא שלא לפגוע במטופל ולהגן עליו. נראה בעיניי, כי פגיעה במטופל במסגרת הטיפולית - בהיות המטופל חסר אונים ונתון לשליטתו המלאה של הרופא המטפל - הינה נסיבה מחמירה ביותר ומצדיקה החמרה ניכרת בענישה. זוהי הפרת אמן בוטה שאין למעלה ממנה.

7. סוף דבר - הוועדה שקלה את נסיבות המקרה בכללותן, תוך הפעלת שיקול דעת נכון ומושכל, ואין לי אלא לאמץ את המלצתה. הנני מחליט, אפוא להתלות את רישונו של הנקבל, ד"ר יוסף קורקוס, לעסוק ברפואה למשך שבע (7) שנים, שתחילתן ביום שחרורו מהמאסר אותו הוא מרצה עתה.

ניתן היום 18.3.12, כד' אדר תשע"ב.

המזכירות תעביר לצדדים העתק החלטה זו.

אמנון סטרשטיין, שופט (בדימוס)